

Litt fra Øvre Målselvs Skytterlags historie

Skyttersaken har stått sterkt i Målselv. 17. mai 1862 ble Målselv Skytterlag stiftet, og det var vel meningen at det skulle samle hele bygda. Men avstandene er lange i Målselv, så i 1878 ble Øvre Målselv Skytterlag (ØMS) stiftet med lærer og kirkesanger Andreas B. Olsen som første formann. Opprinnelig var navnet Øvre Maalselvs Skjotlarlag, for men tyder nok på at det var «norsdomsfolk» som stod bak språkformen. Styreprotokoller fra samlaget viser at det var 23 aktive medlemmer i laget fra starten.

30. januar 1882 ble det vedtatt at det skulle stiftes et Amtfolkevæbningssamlag for Tromsø og Finnmarkens Amter. Her deltok Skytterlagene Renen, Maalselven, Bjarkø og Tromsø. Den endelige formålsparagrafen kom til å lyde slik: «Formålet er Udbredelse af tidsmessige Vaaben. Oplærelse i Rifleskydning og fremme af al anden Idræt.» ØMS kom med i folkevæbningssamlaget i 1882, det betalte da kr. 2,50 i kontingent. På denne tiden eksisterte det fire skytterlag i Målselv som var med i samlaget, det var Øvre Målselv med formannen Andreas B. Olsen, Målselv med formann H.J. Utheim. Tilsammen var det 11 lag

tilsluttet, så det sier litt om skytterinteressen i Målselv.

Utstyr

Til å begynne med var det nok mest munnladningsgeværer som var i bruk, men i 1882 hadde ØMS 6 såkalte «hurtigskytende» rifler. I samlaget fantes da tilsammen 60 hurtigskytende rifler og 43 munn- og kammerladningsgevær. 48 av de hurtigskytende riflene var av merket Remington.

Priser

Etter datidens pengeverdi var det dyrt å skaffe seg våpen. I et tilbud fra L.H. Hagen & Co i Kristiania i 1892 kunne man ved større bestillinger og mot kontant betaling få kjøpe: Remington rifler uten snellert for kr. 48,- Tendstempel do uten do for kr 85,- do do med do for kr 90,-

Snellert var en anordning som gjorde avtrekket mer kontrollert.

50 kg kull av god norsk vare kunne man få kjøpt for kr 52,-. Engelsk kull koster kr 1.85 pr kg. Tennhettene koster kr 3,- pr 1000 stk. Kuler 50 øre pr kilo og hylser kr 6.15 pr 100 stk.

Skytebaner, skriver og skuddhold

I førstningen var det nok helst jorder som ble brukt til skytebaner. ØMS fikk sin første fire holds skytebane på Brannmoen, ca en km overfor Råvatn. Men da det kom et bureisningsbruk — Fjelde

— like ved, ble banen flyttet til Råvatn. Den sto ferdig i 1914. Den er siden blitt utvidet mange ganger.

Skiver som ble brukt den første tiden var av malm eller sammen-spikrede bord. Malmskiva viste treffpunktet som en lys flekk, i treskiva ble de selvsagt hull, som måtte korkes igjen med treplugg.

17. mai var den store skytterdagen før i tiden. Festlighetene den dagen ble innledet med skyting. Etter skytingen marsjerte skytterne inn på tunet på gården Øverby (ca 1 km nedenfor Råvatn) med fanen i spissen. Laget fikk sin fane i 1908. Som regel samlet man seg også på Øverby ved festlige tilstelninger.

125 alen (en alen 63 cm) var vanlig skyteavstand første tiden. Men også 200 og 400 m. Det ble også skutt på 600 m, ja endog 700 har vi hørt.

Råvatn skytebane

I 1939 fikk man anvisergrav på 300-meteren på Råvatn. Før den tid sprang anviseren til skogs under skytingen. Georg Stenvold gravde ut banen for hånd. Samme året kom de første heiseskiver.

Hver gang de skulle anvises, skrek man fra standplassen: Anvis! Etter krigen kom felttelefon i bruk.

I 1953 ble Brigaden i Nord-Norge etablert, og etter forhandlinger mellom skytterlaget og Forsvaret ble man enige om en avtale. Det førte til at Forsvaret foretok store utbyggingsarbeider. Det ble 25 skiver på 300 meter og 10 på 100. Hus for oppbevaring av skivemateriell

ble bygd, og skytterlaget fikk her egne rom. Til landsskytterstevnet i 1961 ble anlegget bygd ut til 35 skiver på 300 m.

De siste store arbeidene på skytebanen har foregått siden 1983. Forsvaret har foretatt en hel ombygging av banen. 300 meteren er gjort om til 200 meter. Det er bygd nye anvisergraver både på 100 og 200 m, likeså overbygde standplasser for 54 skyttere på 300 m og 32 på 100 m.

Den gamle standplassen for 300 m er ombygd til boder og lagerrom. Forsvaret har i tillegg satt opp et sanitærhus til 2 mill som kan betjene 250 personer. Tilsammen er det i direkte utgifter brukt vel 4 millioner av Forsvaret. Over 100 000 m² jord- og grusmasser har maskiner fra Ingeniørkompaniet og Brigade Nord flyttet på innenfor stevnearenaen.

I tillegg kommer en stor dugnadsinnsats fra skytterlagets medlemmer, og ganske store arbeider finansiert av Målselv kommune. Men så har man da også fått en av landets flotteste baner!

Skytterhuset

På lagets første faste bane ble det bygd et lite skytterhus, antagelig det første lagshus i Øverbygd. Derfor ble det også til tider benyttet som samlingssted for ungdommer.

Skytterhuset ble flyttet med til den nye skytebanen ved Råvatn. I 1925 ble huset flyttet til den tomte der nåværende hus står, det ble reist et helt nytt hus med tre rom. Det var

golv bare i det største rommet. Under krigen ble huset delvis ødelagt fordi tyskerne brukte det som hestestall. Det ble derfor et stort arbeid for å få det istand etter krigen. Høsten 1953 stod et nytt og større hus ferdig. Snekkere var Jonas Stenbakken, Jostein Thune, Magnus Stenvold og Gunvald Løkstad. Utbedringer ble foretatt i forbindelse med landsskytterstevnet i 1961, og nå ble paviljongen bygd.

25. august 1969 brant skytterhuset. Premiesamlingen gikk tapt, likeså lagets 60-årige fane. Nå var gode råd dyre, nytt landsskytterstevne skulle arrangeres i 1971. En hurtigarbeidende byggekomite med Bjørne Lund, Rolf Lilleng og Halvor Nordgård kom igang, og det ble bestemt å bygge et hus som kunne tjene som forsamlingshus for hele bygda. Med stor innsats av snekkere, lagets medlemmer og bygdefolk, greide man å realisere planen og ved landsskytterstevnet i 1971 kunne man by skyttere og publikum et prektig hus ved Råvatn skytebane. Likevel — ikke bra nok til landsskytterstevnet i år! Til det er de

Foto fra omkring 1886 av initiativtakere og stifterne av Øvre Målselv Skytterlag

1. rekke fra v. Halvor Fagernes, Olaf-Halvorsen, Bersvend Bjørkeng, Peder Paulsen, Otto Skogstad, Nils Stenersen og Ingebrigt Aspnes.
2. rekke fra v. Karl Sorli, Andreas Tollefsen, Edvard Halvorsen, Karl Stenvold, Ole Nordgård, Julius Øverby, Jon Nysted og Martin Uleberg.
3. rekke fra v. Theodor Sletten, Jon Oppi, Halvor Halvorsen, Guttorm Halvorsen, Anton Rostadnes, Hans Rostadnes og Johan Rostadmo.
Fotografert og utlånt av fam. Grete Sletten, Dividålen.